

Executive Summary

BFL has been categorized as a Category B project, as the potential adverse environmental and social impacts on population within the Protected Areas or those living around who depend on the PA for their livelihoods or environmentally important areas are site-specific, reversible and can be readily mitigated.

Therefore, to ensure that all BFL funded projects and programs are environmentally and socially sustainable as well as in line with BFL's policies and guidelines, an Environmental and Social Management Plan (ESMP) involving stakeholder participation and timely public disclosure is required.

An Environmental and Social Management Plan (ESMP) for Bumdeling Wildlife Sanctuary, describes mitigation measures/good practices at activity level which are required as per the screening protocol. All the screened activities which has potential risks to environment and social management have to prepare ESMP which include environment management and mitigation plans during pre-activity, activity implementation and closing phases. Hence, it contains description of the detailed actions including communities, roles, communication and reporting and monitoring processes required as part of the implementation. In order to ensure that the issues of all stakeholders are taken into account, it includes a stakeholder engagement plan. The plan includes identification of stakeholders, method of engagement, timing and logistics. It is a requirement for all parks and biological corridors to keep record, reporting, review, auditing and update ESMP yearly as per the planned activities.

The activities that required ESMPs for the year 2024 under Bumdeling Wildlife Sanctuary are:

1. Improvement of alpine meadows
2. Improvement of waterholes (Initiate restoration of the Tsadi Latsho (Lake))

གོང་ཁྱབ་བཅུད་དོན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློང་ཀའི་ཆོ་སྲོག་མ་དདུལ་འདི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་མི་སྡེའི་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་གྱི་དབྱེ་ཁག་ ཁ་པ་(Category B) རྣམས་ལུ་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལས་འགུལ་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྤང་སྟོབ་ས་ཁོངས་ནང་སྤྱོད་མིའི་མི་སེར་དང་ ཡང་ན་ སྤང་སྟོབ་ས་ཁོངས་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་ཏེ་འཛོལ་བ་སྤང་སྟོབ་ས་ཁོངས་ལུ་བརྟེན་སྤྱོད་མིའི་མི་སེར་ ཡང་ན་ གཤམ་ཅན་གྱི་མཐའ་སྐོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ལུ་གཞོན་པ་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་ གཤམ་སྤྱོད་གཞོན་པ་འབྱུང་པ་ཅེན་ གཞོན་ཉེན་ཚུ་དམིགས་གསལ་ས་གནས་ནང་རྒྱུ་མ་ཅིག་འབྱུང་ནི་དང་ གཞོན་ཉེན་མར་ཕབ་རྒྱབ་ནི་དང་ ཚུ་མེད་ཡང་གཏང་ཚུགས་པ་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློང་ཀའི་ཆོ་སྲོག་མ་དདུལ་ཐོག་ལུ་ རྒྱབ་སྟོར་འབད་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་དང་ལས་ལྷན་ཚུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་ མི་སྡེ་གཉིས་ལུ་ཡུན་བརྟེན་གྱི་ཕན་པ་ཡོད་པ་བཟོ་བ་གི་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློང་ཀའི་ཆོ་སྲོག་མ་དདུལ་གྱི་སྤྱོད་བྱས་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ཐབས་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་མི་སྡེ་འཛོན་སྟོང་འཆར་གཞི་འདི་དགོས་དེ་ མི་དམངས་གོས་བསྟན་དང་ ཅུས་དང་ཅུས་ཁུ་མི་དམངས་ལུ་གསང་བ་བཤད་ནི་འདི་དགོས་ཡིན།

རང་བཞིན་གནས་སྤངས་དང་མི་སྡེ་འཛོན་སྟོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ སློང་ཀ་དང་སྲོག་ཆགས་རྒྱན་ལམ་ཚུ་ནང་ལས་སྤྱོད་འབད་བའི་སྐབས་ ཐབས་ལམ་དང་བཟང་སྟོང་ཚུ་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན་པ་དང་ འདི་ཡང་ལས་སྤྱིའི་གདམ་སེལ་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡིན། གདམ་སེལ་འབད་ཡོད་པའི་ལས་སྤྱོད་གི་ནང་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་མི་སྡེ་ལུ་གཞོན་ཉེན་ཡོད་པའི་ལས་སྤྱོད་གི་དོན་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་མི་སྡེ་འཛོན་སྟོང་འཆར་གཞི་བཟོ་དགོ། འཛོན་སྟོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ལས་སྤྱོད་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཉེ་མ་གཞི་བཅུགས་འབད་བའི་སྐབས་དང་མཇུག་བསྟུམ་དེ་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་འཛོན་སྟོང་དང་གཞོན་ཉེན་མར་ཕབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཅུགས་དགོས་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་འཛོན་སྟོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ལས་སྤྱོད་མི་སྡེ་ལུ་འགན། བཅོམ་སྟོང་དང་སྟན་ལྷ། དེ་ལས་ལྷ་རྟོག་ལམ་ལུགས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་འགུལ་བཤད་ཁ་གསལ་ཚུད་དགོས་ཡིན། འཛོན་སྟོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ལུ་ གཤམ་གཏོགས་འབད་དགོ་པའི་ཁེ་གུད་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ཉོག་བཤད་ཚུ་ཚུད་དགོ་པའི་ཁར་ ཁེ་གུད་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་གཤམ་གཏོགས་འཆར་གཞི་དགོ། གཤམ་གཏོགས་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ཁེ་གུད་ཡོད་མི་དོས་འཛོན་འབད་ནི་དང་གཤམ་གཏོགས་འབད་ནིའི་ལམ་ལུགས་ དེ་ལས་གཤམ་གཏོགས་ཀྱི་དུས་ཚད་དང་བཅའ་སྲིག་ཚུ་ཚུད་དགོས་ཡིན། སློང་ཀ་དང་སྲོག་ཆགས་རྒྱན་ལམ་ཡིན་ཚད་ཚུ་གི་མཆར་གཞི་ལས་སྤྱོད་འབྲེལ་ཏེ་ དན་ཐོ་དང་སྟན་ལྷ། བསྟར་ཞིབ། ཅུས་དབྱུད་འབད་ནི། དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་མི་སྡེ་འཛོན་སྟོང་འཆར་གཞི་འདི་ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་ཅུས་མཐུན་བཟོ་དགོས་ཡིན།

བཅའ་སྲོག་མ་དདུལ་སྤང་སྟོབ་ས་ཁོངས་ཀྱི་དོན་ལུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ནང་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་མི་སྡེ་འཛོན་སྟོང་འཆར་གཞི་དགོས་ཡོད་པའི་ལས་སྤྱོད་ཚུ་ཡང་།

༡༥ ཤིང་ཕལ་། ལཱ་ དང་ ཐང་ཆེན་མོའི་ ས་ཁ་མཐོ་སའི་ རྩ་ཐང་ཚུ་ ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་དང་།

༢༥ ཆའི་ཐངས་སྤྱི་མཆོ་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་ཏེ་ མཐོ་མོ་།